

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: Początki cywilizacji bliskowschodniej we epoce kamienia (południowy Lewant, północna Mezopotamia, Iran, Anatolia)
2. Kod zajęć/przedmiotu: 19-PCBWEK-23-Arch
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): obowiązkowy
4. Kierunek studiów: archeologia, specjalizacja Archeologia Orientalna i Antyczna
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): II
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): I
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): 30 h W
9. Liczba punktów ECTS: 3
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia: prof. dr hab. Arkadiusz Marciniak; arekmar@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:

Studenci otrzymają systematyczne omówienie najważniejszych zdobyczy cywilizacyjnych neolitu na obszarze Bliskiego Wschodu oraz krytyczną ocenę ich znaczenia i wpływu na kształtowanie się rozwoju tych obszarów w kolejnych okresach. W szczególności zaprezentowane zostaną zdobycze cywilizacyjne neolitu w zakresie gospodarki, organizacji społecznej, systemu wierzeń, geografii społecznej oraz architektury i organizacji przestrzeni, technologii, wymiany i handlu dalekosiężnego oraz eksploatacji szeregu ważnych złóż surowców naturalnych. Cele zajęć dotyczą także rozpoznania mechanizmów ewolucji społeczno- kulturowej społeczności Bliskiego Wschodu i Europy poczynając od okresu neolitu preceramicznego, tzw. „Rewolucji Symboli” poprzez neolit ceramiczny a kończąc na rozwiniętych społecznościach „proto-miast” epoki brązu Anatolii.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują):

Dobra znajomość języka angielskiego

Dobra znajomość problematyki archeologii śródziemnomorskiej

Znajomość geografii obszaru Morza Śródziemnego

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka potrafi:	Symbole EK dla kierunku studiów
PCBEK-01	Znać dynamikę przekształceń społeczności neolitycznych na Bliskim Wschodzie, główne cezury rozwoju oraz ich ramy chronologiczne	K_W02, K_W03, K_W04, K_W06, K_U01, K_U04
PCBEK-02	Rozpoznać elementy składowe odpowiedzialne za powstanie cywilizacji neolitycznej i zrozumieć strukturalne związki pomiędzy nimi	K_W03, K_W04, K_U01, K_K05
PCBEK-03	Przedstawić dynamikę rozwoju społeczności neolitycznych na różnych obszarach Bliskiego Wschodu oraz ich główne materialne przejawy	K_W04, K_U02, K_U06
PCBEK-04	Przedstawić powody i mechanizm upadku cywilizacji neolitycznej	K_W04, K_U01, K_U02, K_U05, K_U06, K_K02
PCBEK_05	Zrozumieć charakter systemu wierzeń w neolicie na Bliskim Wschodzie i ich wpływ na dynamikę przemian społecznych	K_W04, K_W07, K_U01, K_U02,

		K_U05, K_U06, K_U07
PCBEK_06	Znać charakter rytuałów pogrzebowych i rozumieć jego znaczenie dla społeczności neolitycznych	K_W01, K_W03, K_W05, K_W06, K_W07
PCBEK_07	Przedstawić i krytycznie ocenić wpływ zmian technologicznych na rozwój społeczności neolitycznych na Bliskim Wschodzie	K_W08, K_U01, K_U03, K_U06, K_U08, K_K04

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Szczegółowa chronologia i periodyzacja epoki kamienia Bliskiego Wschodu	PCBEK_01, PCBEK_02, PCBEK_03, PCBEK_04, PCBEK_05, PCBEK_06
Początki cywilizacji neolitycznej Bliskiego Wschodu w kulturze natufijskiej i okresie neolitu preceramicznego A	PCBEK_01, PCBEK_02, PCBEK_03, PCBEK_04, PCBEK_05, PCBEK_06
Udomowienie zwierząt i roślin oraz ich konsekwencje dla gospodarki, sfery społecznej i symbolicznej cywilizacji neolitycznej	PCBEK_01, PCBEK_02, PCBEK_07
Geneza i początki megamiast neolitycznych w początkach okresu preceramicznego B Bliskiego Wschodu	PCBEK_01, PCBEK_02, PCBEK_03, PCBEK_04, PCBEK_07
Rozwój megamiast jako najpełniejszy przejaw cywilizacji neolitycznej na obszarze Bliskiego Wschodu	PCBEK_01, PCBEK_02, PCBEK_03, PCBEK_05, PCBEK_06, PCBEK_07
Upadek megamiast i rozprzestrzenienie się neolitu na obszary poza Bliskim Wschodem	PCBEK_01, PCBEK_04, PCBEK_05
Powstanie systemu wierzeń i znaczenie religii dla powstania cywilizacji neolitycznej na obszarze Bliskiego Wschodu	PCBEK_01, PCBEK_02, PCBEK_03, PCBEK_05, PCBEK_06, PCBEK_07
Architektura i organizacja przestrzeni oraz jej zmiany w czasie i różnice regionalne w okresie rozkwitu cywilizacji neolitycznej na obszarze Bliskiego Wschodu	PCBEK_01, PCBEK_02, PCBEK_03, PCBEK_07
Praktyki pogrzebowe i jej zmiany w czasie i różnice regionalne w okresie trwania cywilizacji neolitycznej na obszarze Bliskiego Wschodu	PCBEK_01, PCBEK_02, PCBEK_03, PCBEK_04, PCBEK_05, PCBEK_06
Zdobycze technologiczne neolitu na przykładzie wytwórczości przedmiotów z gliny i obsydianu na obszarze Bliskiego Wschodu	PCBEK_01, PCBEK_02, PCBEK_03, PCBEK_04, PCBEK_07
Çatalhöyük jak przykład rozwiniętej cywilizacji neolitycznej	PCBEK_02, PCBEK_03, PCBEK_04, PCBEK_05, PCBEK_06, PCBEK_07

5. Zalecana literatura:

Akkermans, P. & G. Schwartz. 2000. *The Archaeology of Syria*. Cambridge: Cambridge University Press.
Cauvin, J., 2000. *The Birth of the Gods and the Origins of Agriculture*. Cambridge: Cambridge University Press.

Gerard, F & L. Thissen (eds.) 2002. *The Neolithic of Central Anatolia. Internal Developments and External Relations During the 9th- 6th Millennia cal BC. Proceedings of the CANeW Table Ronde, Istanbul 23-24 November 2001.* Istanbul: Ege Publishing Co.

Özdoğan, M. & N. Başgelen (eds.) 1989. *Neolithic in Turkey. The cradle of civilization.* Istanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayinlari.

Steadman, S. & G. McMahon (eds.) 2011. *The Oxford Handbook of Ancient Anatolia (10,000-323 BCE),* Oxford: Oxford University Press.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	x
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	
Dyskusja	
Praca z tekstem	x
Metoda analizy przypadków	x
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	x
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu					
	PCB	EK				
Egzamin pisemny						
Egzamin ustny	x					
Egzamin z „otwartą książką”						
Kolokwium pisemne						
Kolokwium ustne						
Test						
Projekt						
Esej						
Raport						
Prezentacja multimedialna						
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)						
Portfolio						
Inne (jakie?) -						
...						

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	
	Czytanie wskazanej literatury	15
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	15
	Inne (jakie?) -	
	...	
SUMA GODZIN		60
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		3

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): student w stopniu wyróżniającym opanował treści nauczania
 dobry plus (+db; 4,5): student w stopniu bardzo dobrym opanował treści nauczania
 dobry (db; 4,0): student w stopniu dobrym opanował treści nauczania
 dostateczny plus (+dst; 3,5): student w stopniu zadowalającym opanował treści nauczania
 dostateczny (dst; 3,0): student w stopniu dostatecznym opanował treści nauczania
 niedostateczny (ndst; 2,0): student nie opanował 60% treści nauczania